Sēdes video translācija 14.01.2021 9.00 *9.20* 11.00 12.00 13.30

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2182
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=94413482-7a4a-4e3d-b927-80a52ee3502f

14.01.2021. 13.Saeima septītā sēde-ziemas sesija ārkārtas-attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2021.gada 14. janvāra sēde (trešā) sākas pl. 12:00
sēde slēgta pl. 13:53, sēdes ilgums- 1 h 53 minūtes

Vienā dienā 14. janvārī notiek pamīšus trīs atšķirīgas sēdes nr.5, nr.6, nr.7 (ziemas sesija).

Latvijas Republikas 13. Saeimas ziemas sesijas septītā (attālinātā ārkārtas) sēde 2021. gada 14. janvārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Cienījamās deputātes! Godātie deputāti!
Sākam Saeimas 2021. gada 14. janvāra trešo attālināto ārkārtas sēdi.

Un tātad kā pirmie darba kārtībā - Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem likumprojektiem.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Iesalnieka, Dzintara, Jansona, Kola un Indriksones iesniegto likumprojektu **"Grozījums Latvijas Republikas Satversmē"** nodot visām Saeimas komisijām un noteikt, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā komisija.

Deputāti ir pieteikušies runāt "par" un "pret" likumprojekta nodošanu komisijām.

Deputāte Marija Golubeva iepriekš ir pieteikusies runāt "pret".

Lūdzu, vārds deputātei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (AP!).

Godātie kolēģi! Nacionālās apvienības piedāvātais grozījums Satversmes 110. pantā ir mēģinājums šķirot Latvijas ģimenes pareizajās un nepareizajās, tas ir aicinājums uz diskrimināciju.

Tām ģimenēm, kas neatbilst atsevišķas cilvēku grupas iedomātajam ideālam, ciniski tiek norādīta viņu zemākā vieta ģimeņu hierarhijā. Šāda dalīšana ģimenēs un neģimenēs ir pretrunā cilvēka cieņai, Eiropas Savienības Pamattiesību hartai un demokrātiskas valsts vērtībām.

Ja grozījums tiktu pieņemts, tādā veidā valsts attālinātos no tiem iedzīvotājiem, kuru ģimenes netiek atzītas par labām esam. Vēsturē nav zināms tāds laiks, kad būtu pastāvējis tikai viens ģimenes modelis. Sociālajā realitātē pastāvējušas, pastāv un pastāvēs dažādas ģimenes, kas balstās savstarpējās rūpēs un cieņā, un valstij tās ir jāsargā.

Vēršu uzmanību arī uz to, ka Nacionālās apvienības grozījuma mērķis tai skaitā ir nepieļaut, ka tiek pildīts Satversmes tiesas nolemtais par ģimenēm, kuras veido viendzimuma pāri.

Instrumentalizēt Satversmi, lai panāktu kādas jau tā neaizsargātas grupas izspiešanu no tiesiskā lauka, nav laba doma.

Pret šo grozījumu ir izteikušies vairāki zinātnieki, kultūras darbinieki, profesori, mācībspēki un arī mācītāji. Jā, grozījumam ir arī atbalstītāji. Vērts pieminēt arī to, ka daļa no viņiem savās vēstulēs norādījuši uz it kā esošu Rietumu pagrimumu un aicinājuši netuvoties Rietumiem. Jājautā, kam tad jātuvojas, ja ne Rietumu pasaulei? Vai Putina Krievijai, kura nesen pieņēma līdzīgus konstitūcijas grozījumus? Cilvēka cieņa ir Rietumu civilizācijas pamatvērtība, neļausim to sagraut!

Mums stāsta, ka grib aizsargāt Latvijas ģimenes, bet tā vietā, lai īstenotu cilvēkmīlestības principus, politisko mērķu labad sabiedrība tiek sašķelta un Latvijā tiek ienests un saasināts tā saucamais kultūru karš, kas nocietina pozīcijas, pastiprina spriedzi un neļauj dažādu uzskatu cilvēkiem sadarboties. Bet Latvija nevar atļauties atstumt un zaudēt savus cilvēkus.

Uzskatu, ka atbalsts diskriminējoša grozījuma iekļaušanai Satversmē ir ņirgāšanās par demokrātiskas, eiropeiskas valsts principiem.

Aicinu noraidīt šo provokāciju.

Paldies.

Sēdes vadītāja. "Par" likumprojekta nodošanu komisijām pieteicies runāt deputāts Jānis Iesalnieks. Lūdzu!

J. Iesalnieks (NA).

Labdien, deputāti! Pērnā gada 12. novembrī Satversmes tiesa pasludināja spriedumu lietā "Par Darba likuma 155. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 110. panta pirmajam teikumam".

Šajā spriedumā Satversmes tiesa Satversmes 110. panta noteiktajā ģimenes jēdzienā ir ielasījusi arī viendzimuma partneru ģimenes. Šāds patvaļīgs paplašināts ģimenes jēdziena skaidrojums neatbilst ne likumdevēja gribai, pieņemot... Satversmes 110. panta esošajā redakcijā, ne Latvijas sabiedrības izpratnei par to, kas ir ģimene. Vēl vairāk - ar šo spriedumu Satversmes tiesa ir pārkāpusi savas likumā noteiktās pilnvaras..

Satversmes tiesas tiesnesis Aldis Laviņš savās nesen publicētajās atsevišķajās domās pie šī sprieduma norāda: "Atzīstot apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 110. panta pirmajam teikumam, Satversmes tiesa, pirmkārt, ir paplašinājusi apstrīdētās normas mērķi un, otrkārt, ietiekusies demokrātiski leģitimēta likumdevēja darbības sfērā." "Tomēr par to, kāds ir atbilstošākais ģimenes tiesisko attiecību noregulējums mūsdienu Latvijā, balstoties uz sabiedrībā vispārpieņemtajām morāles normām un ētikas vērtībām, kā arī vispārējiem tiesību principiem un citām Satversmes normām, ir tiesīgs lemt vienīgi pats Latvijas suverēns - nepastarpināti vai ar demokrātiskās vēlēšanās ievēlēta valsts orgāna - parlamenta - starpniecību." (Citātu beigas.)

Kolēģi, Satversmes 64. pants nosaka, ka likumdošanas tiesības pieder Saeimai, atbilstoši konstitucionālo tiesību un varas dalīšanas principam šādas parlamenta tiesības nozīmē arī pozitīvu pienākumu parlamentam kā primāram likumdevējam reaģēt situācijās, kad likumos ietvertās normas un jēdzieni nav pietiekami skaidri un rada sabiedrībā un normu piemērotājos pretrunīgas interpretācijas par normu saturu un likumdevēja patieso gribu. Šādā gadījumā arī

likumdevējam ir pienākums savu gribu padarīt maksimāli skaidru un nepārprotamu, lai izvairītos no jebkādiem turpmākiem pārpratumiem normu piemērošanā.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, kā arī sociālo realitāti, proti, Latvijas sabiedrībā vispārēji akceptētu izpratni par to, kas ir ģimene, iesniegtajā likumprojektā blakus laulībai kā ģimenes veidošanās pamats minēta arī asinsradniecība un adopcija, tādējādi aptverot ģimenes ar nelaulātiem vecākiem, viena vecāka ģimenes, ģimenes, kurās bērnus audzina vecvecāki, un līdzīgas situācijas. Tāpat, lai novērstu, iespējams, patvaļīgus skaidrojumus jēdzienam "vecāki", likumprojektā īpaši izceltas bērna tiesības augt ģimenē, kuras pamatu veido māte un tēvs - sieviete un vīrietis.

Kā jau norādīju, tas nenozīmē to, ka viena vecāka nāves vai aiziešanas dēļ ģimenes vairs nav, bet gan to, ka vecāki nevar būt viendzimuma personas. Ja kādam šķiet, ka grozījuma redakcija ir uzlabojama, tad būs visas iespējas to izdarīt, iesniedzot priekšlikumus starp lasījumiem.

Un noslēgumā. Vai šis ir īstais laiks runāt par šo jautājumu? Es piekrītu, ka šobrīd netrūkst svarīgāku jautājumu, kaut vai cīņa ar kovida pandēmijas sekām. Taču jāsaprot, ka šajā gadījumā mums dienaskārtību nosaka Satversmes tiesa. Ne jau Nacionālā apvienība izdomāja, ka ir īstais laiks pasludināt spriedumu, kurā Satversmes 110. pantā minētās ģimenes jēdziens iztulkots vairumam Latvijas sabiedrības nepieņemamā izpratnē, kā ģimeni pasludinot arī viendzimuma partnerus. Nevajag jaukt attiecības, kas, protams, dzīvē var pastāvēt visdažādākajās formās, ar Satversmē un Civillikumā nostiprinātu vērtību - ģimeni, kas ir pamats tautas ataudzei. Savā 12. novembra spriedumā Satversmes tiesa ir iejaukusies likumdevēja kompetencē. Ja Saeima pieņems šo grozījumu Satversmē, tad Satversmes tiesas spriedums būs pretrunā ar Satversmes 110. pantu un tādējādi nebūs izpildāms.

Kolēģi, tas ir mūsu kā likumdevēja pienākums aizsargāt Satversmē ietvertās vērtības un nepieļaut, ka ar Satversmes tiesas palīdzību tiek nedemokrātiski pārrullēts pāri Latvijas sabiedrības viedoklim, ieviešot mums svešas paražas un tiesības.

Aicinu atbalstīt iesniegto likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Viens deputāts ir runājis "par", viens deputāts ir runājis "pret".

Lūdzu balsošanas režīmu! Balsosim par deputātu Iesalnieka, Dzintara, Jansona, Kola un Indriksones iesniegtā likumprojekta "Grozījums Latvijas Republikas Satversmē" nodošanu visām Saeimas komisijām, nosakot, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā komisija! Par - 47, pret - 25, atturas - nav. Likumprojekts komisijām nodots.

Nākamā darba kārtības sadaļa - "Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem".

Lēmuma projekts **"Par 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" turpmāko virzību"**.

Ja kādam deputātam ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma izskatīšanu šajā sēdē, lūdzu pieteikties. Neviens tātad nav pieteicies. Deputātiem iebildumu nav.

Līdz ar to sāksim izskatīt iesniegto Saeimas lēmuma projektu.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - deputāte Linda Medne.

L. Medne (JK).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja un kolēģi! 2016. gada 3. jūnijā Saeima saņēma 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" un 2016. gada 22. septembrī uzdeva ekspertu sadarbības platformai "Demogrāfisko lietu centrs" sagatavot informatīvo ziņojumu par šo jautājumu.

Ir pagājuši precīzi četrarpus gadi, un Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija šā gada 6. janvāra sēdē, veicot kontroli par kolektīvā iesnieguma virzības gaitu, uzklausīja ekspertu sadarbības platformas "Demogrāfisko lietu centrs" vadītāju, kurš informēja, ka kolektīvajā iesniegumā ietvertā iniciatīva joprojām ir aktuāla, kaut arī norādīja, ka daudzās pašvaldībās situācija ir uzlabojusies un tiek nodrošināta bērnu bezmaksas ēdināšana. Vienlaikus viņš arī norādīja uz to, ka problēma ēdināšanas jomā būtu risināma kompleksi ar rindu samazināšanu uz vietām bērnudārzos.

Komisija uzklausīja ekspertu un nolēma iesniegumu nodot tālākai virzībai Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai. Komisija, pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 131.[5] panta ceturto un piekto daļu, sagatavoja Saeimas lēmuma projektu "Par 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" turpmāko virzību".

Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti debatēs nav pieteikušies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" turpmāko virzību"! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 91, pret - nav, atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Nākamā darba kārtības sadaļa - "Lēmumu projektu izskatīšana".

Deputātu Viktora Valaiņa, Māra Kučinska, Raimonda Bergmaņa, Edgara Tavara, Armanda Krauzes, Jāņa Dūklava, Jūlijas Stepaņenko, Karinas Sprūdes, Alda Gobzema un Evijas Papules iesniegtais lēmuma projekts **"Par speciālās Administratīvi teritoriālās reformas komisijas darbības izbeigšanu"**.

Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātā sēdes vadītāja! Kolēģi! Par šo lēmuma projektu. Pirmām kārtām es vēl joprojām uzskatu, ka šīs komisijas izveide bija kļūda. Kļūda tā bija tādēļ, ka spilgti parādīja to, ka Saeimas koalīcija, pozīcija, šādā veidā izslēdza no darba tos deputātus, kas ir pie frakcijām nepiederoši deputāti, un atstāja to tikai koalīcijas... nu, tikai frakciju virzīto pārstāvju ziņā. Šādu deputātu, kas ir pie frakcijām nepiederoši un kuriem nav iespējas paust savu viedokli, pieņemt lēmumu vai ņemt dalību šajā komisijā, es domāju, Saeimā ir pietiekoši daudz. Un tas liek rūpīgi izsvērt šādas komisijas esamību.

Turpretī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija vai jebkura cita komisija tomēr pēc sastāva ir tāda, kur darbojas arī neatkarīgie deputāti un kur ir maksimāli plaša viedokļu daudzveidība, kas komisijas darbā, manuprāt, ir ļoti svarīgi.

Šajā komisijā tas nav noticis. Šīs komisijas sākotnējais un esošais izveidošanas mērķis ir bijis tikai un vienīgi, lai ar tādu triecienspēku, bez paplašinātām debatēm izvirzītu cauri vienu vai otru lēmuma projektu.

Šobrīd šīs komisijas darba kārtībā (kolēģi, es aicinu jūs visus pievērst uzmanību!) no pieciem likumprojektiem, kas vispār ir bijuši komisijas darba kārtībā, ir palikuši tikai divi - divi! - likumprojekti, kuri ir vēl kaut kādā izskatīšanas stadijā. Atzīmēšu, ka viens no tiem ir jau pirms trešā lasījuma un tam ir beidzies priekšlikumu iesniegšanas termiņš.

Šādos apstākļos, kolēģi, manuprāt, ir pilnīgi un absolūti skaidrs, ka nav nekādas vajadzības turpināt uzturēt šādu komisiju Saeimā. Visi šie jautājumi var būt pēc būtības skatāmi atbildīgajās komisijās - vai tā ir Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, vai jebkura cita komisija, kur pēc piederības tiktu iesniegti likumprojekti. Šobrīd veidojas... ka šī ir mākslīgi izveidota komisija, kurai gluži vienkārši cenšas piemeklēt darbu.

Protams, to darbu var sagādāt, nav problēmas, bet es gribētu veikt dažus salīdzinājumus. Ja mēs skatāmies, kā iepriekš ir gājis Saeimai, pieņemot konceptuālus lēmumus un pēc tam pieņemot saistošos likumus... Nu, piemēram, šie grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa dēļ... kas gāja, caurvijās ļoti daudziem likumiem, un arī administratīvi teritoriālās reformas kontekstā būs daudz likumu, kas būs jāgroza. Tomēr šie likumi ir tehniski grozījumi, kurus var mierīgi virzīt caur atbildīgajām komisijām un kā tehniskus grozījumus grozīt. Tam nav vajadzīga speciāla komisija.

Tāpat mēs šobrīd redzam - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā tiek skatīts augstskolu pārvaldības modeļa maiņas likumprojekts. Juridiskajā komisijā tiek... Ekonomisko lietu tiesa tika veidota. Vai tādēļ tika veidotas jaunas komisijas, kolēģi? Netika veidotas, un tika nodrošināta ikvienā - vai Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā Evijas Papules dalība, vai Alda Gobzema dalība Juridiskajā komisijā. Netika izslēgti ārā, kā, piemēram, šobrīd Karina Sprūde, kas ir Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā. Viņa pēc būtības ir izslēgta no pašvaldībām būtisku jautājumu lemšanas, jo tos pārceļ uz speciāli izveidoto komisiju, lai arī šobrīd tur ir palicis tikai viens būtisks jautājums, kas ir likumprojekts "Latviešu vēsturisko zemju likums". Arī šo likumprojektu, manuprāt, pareizāk būtu skatīt Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā, kura pēc būtības arī to izskatīja, iesaistoties visam parlamentam, kā tam būtu normāli jābūt.

Pārstāsim nodarboties ar nevajadzīgu, speciāli radītu komisiju izveidi. Ja šī komisija... Ja koalīcija uzskata, ka tādas komisijas vajag, tad nosauciet to... izņemiet ārā "Administratīvi teritoriālās reformas", nosauciet par Speciālo lietu komisiju, un frakciju vadītāji šajā komisijā... Un tad liekam izglītības reformu, visas reformas dzenam cauri. Ātrs rezultāts bez debatēm garantēts.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, kolēģi, es arī kā viens no deputātiem, kas parakstīja šo lēmuma projektu, uzskatu, ka šāda komisija mums nav nepieciešama.

Kā jau norādīja Valaiņa kungs, tā tika izveidota mākslīgi, speciāli reformas vajadzībām, kura, kā mēs redzam, šobrīd jau tiek vairākas reizes apstrīdēta Satversmes tiesā. Un par šīs komisijas darba kvalitāti mēs noteikti uzzināsim ļoti daudz dažādas detaļas.

Ja mēs runājam šobrīd par to, kāpēc komisija ir nepieciešama, kāpēc komisija, kā jau arī norādīja Valaiņa kungs, uz šādiem netaisnīgiem noteikumiem tika izveidota, pilnībā izslēdzot gandrīz vienu desmito daļu Saeimas deputātu no dalības šajā komisijā (šeit es runāju par neatkarīgajiem deputātiem), tad mēs redzam, ka šī komisija faktiski šobrīd ir ļoti nepieciešama vienam politiskajam spēkam, lai nodrošinātu parašutu caurkritušajam ministram, kas samelojās, būdams ministrs, un tagad mēģina Saeimas deputāta amatā kaut kādā veidā sagrābt sev iespējamās piemaksas, lai varētu kaut kādā veidā pārdzīvot šo zaudējumu.

Tas absolūti nav pieņemami, tam nav nekāda sakara ar Saeimas darbu, tam nav nekāda sakara ar likumdošanas nepieciešamībām, jo tiešām... Jā, kā mēs redzam, arī Juridiskā komisija ir daudz, daudz, daudz... pārslogota ar daudziem svarīgiem likumprojektiem, un ir arī citas komisijas, kurās darbs rit. Tāpat Izglītības, kultūras un zinātnes komisija, kur tiešām ir jāaizvada vairākas sēdes... vairāk nekā divas sēdes nedēļā, lai tiktu skaidrībā ar vairākiem likumprojektiem. Arī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija...

Tā ka šajā gadījumā šī komisija nav vajadzīga tikai tāpēc, lai saglabātu piemaksas no komisijas darba. Mēs varam... Mēs tiešām šīs komisijas darbu varam sadalīt pa citām komisijām, kuras ļoti veiksmīgi tiek galā ar viņiem sniegtajiem uzdevumiem.

Es arī aicināšu kolēģus noraidīt... respektīvi, atbalstīt šo priekšlikumu, un nekādā gadījumā nesaglabāt Administratīvi teritoriālās reformas komisiju Saeimā. Mums nav nepieciešami greznuma izdevumi laikā, kad mums ir pēc iespējas jācenšas taupīt gan resursus, gan arī visus pārējos pieejamos Saeimas spēkus.

Tā ka es aicinu atbalstīt Valaiņa kungu, un es aicinu atbalstīt šīs komisijas likvidēšanu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien! SASKAŅA nepiedalīsies balsojumā par Administratīvi teritoriālās reformas komisijas tālāko likteni, jo, pat veidojot šo komisiju, tajā strukturāli tika nodrošināts valdošās koalīcijas deputātu pārsvars, lai pieņemtu un atbalstītu administratīvi teritoriālo reformu tādā veidā, kāds ir izdevīgs tieši valdošās koalīcijas politiskajiem spēkiem. Tieši tāpat, nodrošinot šajā komisijā vadītāja vietu Pūces kungam, tiek panākti konkrēti politiskie mērķi. Un tieši tādēļ, lai visa sabiedrība ieraudzītu politiskās elites patiesos mērķus, tieši tāpēc, ka Pūces kungs kā jaunais Administratīvi teritoriālās reformas komisijas vadītājs piedalīsies kā komisijas pārstāvis Satversmes tiesā, kura tieši šodien sāk skatīt pašvaldību prasības attiecībā uz šīs administratīvi teritoriālās reformas likumību, sabiedrībai tiešām ir iespēja ieraudzīt gan visu liekulību, gan to, uz kurieni aiziet budžeta nauda, gan to, kam un kādas ambīcijas pastāv šajā politiskajā skatuvē, ja mēs runājam par to, ka tuvojas pašvaldību vēlēšanas.

Mēs nepiedalīsimies šajā farsā, mēs distancēsimies, tāpat kā, balsojot par administratīvi teritoriālo reformu, SASKAŅA distancējās no tā, kādi lēmumi tika pieņemti, nodrošinot valdošās koalīcijas deputātu balsu pārsvaru.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (ZZS).

Godātie kolēģi! Sākoties 13. Saeimas sasaukumam, katra frakcija deleģēja savus *(Starpsauciens: "Nav laba skaņa!")*...

Sēdes vadītāja. Tavara kungs, mēs jūs ļoti slikti dzirdam. Varbūt jums mikrofons ir par tālu?

E. Tavars. Tehniskais cilvēks bija pārbaudīt.

Sēdes vadītāja. Viss. Labāk, jā.

E. Tavars. Ir labāk, ja?

Sēdes vadītāja. Jā.

E. Tavars. Sākoties 13. Saeimas darbam, visas frakcijas deleģēja savus cilvēkus atbilstoši viņu profesionālajām spējām kādā no esošajām Saeimas komisijām. Absolūtais vairākums no frakcijām izvirzīja savus cilvēkus, kam ir sapratne, zināšanas vai pieredze valsts pārvaldes vai pašvaldību darbā, strādāt Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā.

Mēs atceramies laiku, kad tika veidota šī komisija. Šīs komisijas mērķis, kā jau iepriekš runātāji minēja, bija nodrošināt atbalstu zināma politiskā spēka virzītajai administratīvi teritoriālajai reformai. Šīs komisijas patiesais mērķis bija kalpot kā balsošanas mašīnai. Tā tiešām *(Nav saklausāms.)*...

Aicinājums ir šobrīd - ņemot vērā arī kovida ārkārtas stāvokli, ka ļoti lielai sabiedrības daļai trūkst resursu, ļoti daudzi sabiedrības locekļi ir palikuši bez ieņēmumiem - taupīt budžeta līdzekļus un tiešām atbalstīt šīs komisijas likvidēšanu, un visus turpmākos jautājumus skatīt Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā, kur visas frakcijas deleģējušas savus deputātus, kuriem ir atbilstoša *(Nav saklausāms.)*...

Tātad lūdzu, kolēģi, atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu Valaiņa, Kučinska, Bergmaņa, Tavara, Krauzes, Dūklava, Stepaņenko, Sprūdes, Gobzema un Papules iesniegto lēmuma projektu "Par speciālās Administratīvi teritoriālās reformas komisijas darbības izbeigšanu"! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 15, pret - 54, atturas - 1. Lēmums nav pieņemts.

Turpinām darba kārtības izskatīšanu. Un darba kārtības sadaļa -"Likumprojektu izskatīšana".

Likumprojekts **"Grozījumi Ķīmisko vielu likumā"**. Likumprojekts atzīts par steidzamu, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Ralfs Nemiro. Lūdzu!

R. Nemiro (KPV LV).

Cienījamā sēdes vadītāja! Kolēģi! Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā ir izskatīts likumprojekts "Grozījumi Ķīmisko vielu likumā".

Ir saņemti četri priekšlikumi.

1. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Pleša kunga priekšlikums. Tiek noteikts siltumnīcas gāzu jomā regulējuma deleģējums Ministru kabinetam. Priekšlikums komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Nemiro. 2. - arī Pleša kunga priekšlikums. Tiek noteikts tātad veicināt elektronisko pakalpojumu izmantošanu un administratīvā sloga mazināšanu, iesniedzot pieteikumus un saņemot licences Valsts vides dienestā. Arī komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Nemiro. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Izslēdz likumprojekta 5. pantu, jo tur minētie termiņi jau diemžēl ir pagājuši. Priekšlikums komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Nemiro. 4. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Paredz likumprojektu papildināt ar... spēkā stāšanos... norādot, ka likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Priekšlikums komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Nemiro. Tātad komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Ķīmisko vielu likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Ķīmisko vielu likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Kolēģi, ir pulksten 12.30. Ir pienācis laiks kārtējam pārtraukumam šajā sēdē.

Vēl dalībnieku reģistrācija. Tā sekmīgi notikusi.

Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Labdien, godātie kolēģi! Turpinām 14. janvāra trešo ārkārtas sēdi.

Darba kārtības pēdējā sadaļa - “Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi”.

“Latvijas Republikas tiesībsarga 2019. gada ziņojums”.

Tātad klausāmies Latvijas Republikas tiesībsargu Juri Jansonu.

Lūdzu, jums vārds!

Lūdzu tiesībsargu Juri Jansonu pieteikties debatēm. Paldies.

Lūdzu! Vārds tiesībsargam Jurim Jansonam.

J. Jansons (Latvijas Republikas tiesībsargs).

Liels paldies.

Cienījamie Saeimas deputāti! Dāmas un kungi! Jāatgādina, ka šo ziņojumu - 2019. gada ziņojumu par tiesībsarga darbu - es iesniedzu jau 2020. gada 4. martā. Taču faktiski, protams, šīs krīzes apstākļos parlamentam nebija radusies iespēja ātrāk uzklausīt šo manu ziņojumu.

Es gan gribu uzsvērt, ka, manuprāt, cilvēktiesību jautājumi, it īpaši ziņojumi par cilvēktiesību situāciju un konstatējumi, kas ir tieši no tiesībsarga, būtu parlamentam jāuzklausa nekavējoties, tiklīdz tādi ziņojumi ir nonākuši parlamenta rīcībā.

Ņemot vērā to, ka šāda situācija nebūtu pieļaujama attiecībā uz 2020. gada ziņojumu, pastāv iespēja (pamatojoties, protams, arī uz Saeimas kārtības rullī noteikto), ka burtiski divu triju nedēļu laikā tiks sniegts arī ziņojums par 2020. gadā paveikto un cilvēktiesību situāciju kopumā Latvijā. Es aicināšu Saeimas Prezidiju sasaukt ārkārtas sēdi, jo Saeimas kārtības rullī tādas tiesības man ir piešķirtas.

Tas - īsam ievadam.

Attiecībā uz 2019. gada ziņojumu jāteic, ka mana runa, mans ziņojums būs ļoti, ļoti lakonisks, uzsverot tikai pašas aktuālākās jomas, aktuālākās problēmas, aktuālāko tematiku.

2019. gads nāca daudzsološs, liekot domāt par nopietnām pārmaiņām valstī. 2018. gada rudenī jaunievēlētajā Saeimā sevi pieteica trīs jaunas partijas, solot virkni uzlabojumu valstī, rūpējoties par Latvijas iedzīvotāju labklājību, bezkompromisa tiesiskumu, nevienlīdzības mazināšanu un tautas ataudzi. Gan partiju programmās, gan valdības deklarācijā teju katrs iedzīvotājs varēja atrast kādu sev nozīmīgu apsolījumu; varētu teikt, ka neviens un nekas nebija aizmirsts. Arī manā skatījumā, ja vien valdība ar parlamenta atbalstu un mērķtiecīgu rīcību spētu īstenot apsolīto, Latvijā cilvēktiesību situācija šīs valdības pilnvaru laikā piedzīvotu neredzētu uzplaukumu.

Sociālo un ekonomisko tiesību jomā, vērtējot Latvijas iedzīvotāju iespējas nosegt izdevumus par pamatvajadzībām - ēdienu, apģērbu, mājokli, veselību un izglītību -, jau kuro reizi likumdevējam un valdībai norādīju uz nepietiekamo minimālo ienākumu apmēru. Nesagaidot mērķtiecīgu valdības rīcību sociālās atstumtības mazināšanā, sistēmiski un secīgi vērsos ar pieciem pieteikumiem Satversmes tiesā, kura nupat jau ir izskatījusi gandrīz visus prasījumus un atzinusi minimālā ienākuma līmeņus (proti, garantēto minimālo ienākumu, valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, trūcīguma līmeni, minimālo vecuma pensiju) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmei.

Lai nodrošinātu veselības aprūpes darbiniekiem taisnīgu atalgojumu, vērsos pie likumdevēja, aicinot panākt, ka valsts budžeta likumā 2020. gadam tiek paredzēts finansējums atbilstoši deputātu apsolījumam tādā apmērā, kā tas ir noteikts Veselības aprūpes finansēšanas likumā. Arī šajā tēmā negūstot atbalstu, biju spiests vērsties Satversmes tiesā. Šodienas situācijā asāk nekā jebkad iepriekš jūtam, ka veselības aprūpes nozare gadiem tikusi vājināta, tai skaitā uz pašas vērtīgākās tās sastāvdaļas, proti, cilvēkresursu, rēķina. Diemžēl šodien ir piepildījies tas, ko 2019. gada nogalē teica Latvijas Māsu asociācijas viceprezidente Ilze Ortveina: "... var pienākt diena, kad vienkārši nebūs, kas jūs ārstē." Šodien nevienam nav jāpierāda Covid-19 pandēmijas atnestā mācība - bez veselības aprūpes darbiniekiem mūsu dzīve ne tikai apstājas, tā daudziem arī izbeidzas.

Godājamie Saeimas deputāti! Uzskatu, ka par demokrātijas un politikas brieduma pakāpi liecina valstsvīru un valstssievu griba un spēja pieņemt tālredzīgus lēmumus pašiem, nevis jautājumu izlemšanu pārcelt uz Satversmes tiesas pleciem.

2019. gadā būtiski uzlabojumi nebija redzami arī cilvēku ar invaliditāti tiesībās, runājot par iekļaujošu izglītību, nodarbinātību un pilnvērtīgu iekļaušanos sabiedrībā. Jāatzīst, ka tādi nav saskatāmi arī pagājušajā gadā.

Gadu no gada nemainīga šķiet situācija attiecībā uz personu ar garīga rakstura traucējumiem tiesību uz taisnīgu tiesu ievērošanā. Vēl arvien šīs personas ļoti bieži bez objektīva pamatojuma tiek izslēgtas no tiesvedības procesa, kā arī šīm personām nodrošinātais atbalsts un izpratne par šo personu tiesību aizsardzību ir nepietiekama.

Tomēr priecē, ka ir vērojama pozitīva tendence - sabiedrības lielāka izpratne par savām tiesībām. Piemēram, personas ar garīga rakstura traucējumiem arvien aktīvāk vēršas pie tiesībsarga un citās institūcijās savu tiesību aizsardzībai.

Iepriekšējos gados aizsāktais deinstitucionalizācijas projekts, kura mērķis bija panākt, ka lielie institucionālās aprūpes centri tiek aizstāti ar sabiedrībā balstītiem sociālajiem un ģimeniskai videi pietuvinātiem pakalpojumiem, neskatoties uz ievērojamo Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu, manā ieskatā, mērķi nav sasniedzis. Vēl jo vairāk - nav vērojama atbildīgās ministrijas mērķtiecīga, pārdomāta politika deinstitucionalizācijas tālākai attīstībai (ja projekts beidzās, tātad būs nepieciešams valsts budžeta finansējums). Iepretim tam ir vērojama institucionālās aprūpes slavināšana no atbildīgās ministrijas puses. Arī šeit Covid-19 krīze mums ir devusi skaudru mācību; saslimstības rādītāji aprūpes centros būtu daudz mazāki, ja mērķtiecīgi būtu nodrošināti sabiedrībā balstīti pakalpojumi un cilvēki nebūtu spiesti dzīvot lielās institūcijās.

Vairākās cilvēktiesību jomās valstij vēl ir sagaidāmi daudzi izaicinājumi, jo sabiedrības attīstība pieprasa ierastās prakses un tiesiskā regulējuma maiņu. Kā piemērs minama 2019. gadā starpnozaru ekspertu diskusija par personu tiesībām uz cieņpilnu nāvi. Tā ir ļoti jūtīga tēma, jo rodas cilvēktiesību "sadursme" starp tiesībām uz dzīvību un cieņpilnu dzīvi, kā arī pašnoteikšanās tiesībām, kas ietilpst tiesību uz privāto dzīvi tvērumā. Pēc būtības te ir runa par vērtībām.

Tāpat jauns izaicinājums arī cilvēktiesību jomā ir mākslīgā intelekta attīstība - un no tā var būt gan lieli ieguvumi, gan riski. Tādējādi ir ļoti būtiski atrast līdzsvaru starp tehnoloģisko attīstību un cilvēktiesību aizsardzību. Un šeit uzdevums ir gan valstij, gan privātajam sektoram - nodrošināt, lai mākslīgais intelekts attīstītos saskaņā ar cilvēktiesību principiem.

Arī cilvēktirdzniecības novēršanas kontekstā ir nepieciešams pievērsties un diskutēt par jauna normatīvā regulējuma izstrādi, kas noteiktu precīzu kārtību, kādā valsts iestādes atpazīst

iespējamos cilvēktirdzniecības upurus un šo informāciju nodod pakalpojuma sniedzējam. Šis jautājums bija aktuāls gan 2019. gadā, gan arī ir aktuāls joprojām.

Tiesības uz taisnīgu tiesu ir vienas no būtiskākajām pamattiesībām, ko garantē Latvijas Republikas Satversmes 92. pants. Ievērojot to, ka Latvijas sabiedrības uzticēšanās tiesu sistēmai tiek vērtēta kā diezgan zema, šo tiesību nodrošināšana atbilstoši izvirzītajiem cilvēktiesību standartiem ir ļoti, ļoti nozīmīga.

Kopumā saņemtie iesniegumi gan 2019. gadā, gan 2020. gadā (nu var minēt jau arī 2020. gadu) pēc būtības vēl aizvien norāda uz to, ka personas nav pietiekami informētas par savu tiesību aizsardzības iespējām, kā rezultātā arī nereti tās neizmanto vispār vai neiekļaujas likumā noteiktajos procesuālajos termiņos.

Ne mazāk būtiska loma personu tiesību aizsardzībā ir kvalitatīvai un efektīvai juridiskajai palīdzībai, tostarp valsts nodrošinātai. Saņemam birojā signālus par to, ka juridiskā palīdzība, ko apmaksā valsts, nereti ir bijusi formāla vai kvaziformāla.

Vēlos vērst uzmanību uz to, ka vēl aizvien manā redzeslokā nonāk lietas, kurās vērojami ilgstoši lietu izskatīšanas termiņi. Lai arī šo vairs nevar uzskatīt par sistēmisku problēmu, jo uzlabojumi ir jūtami, tomēr atsevišķu tiesu priekšsēdētāju uzraudzība termiņu ievērošanā nav pietiekama. Pārskata periodā atsevišķās lietās konstatēts, ka arī prokuratūras uzraudzība nav bijusi efektīva attiecībā uz procesa virzību saprātīgos termiņos.

Runājot par soda izpildes nodrošināšanu atbilstoši 21. gadsimta konceptam, šobrīd skaidri iezīmējas trīs aspekti: sabiedrības gaidas pēc drošības; penitenciārās sistēmas izpratne par jēgpilnu sodu izpildes nodrošināšanu; valdības, Saeimas liktie šķēršļi ieceru īstenošanai, ko apliecina regulārā termiņu pārcelšana jaunā cietuma būvniecībai.

2019. gadā ar pilnu atdevi tika veikts preventīvais darbs, kā rezultātā apmeklēts liels skaits iestāžu, kurās personu brīvība jau ir vai var tikt ierobežota. Novērots: lai arī gausi, tomēr manis sniegtās rekomendācijas palīdz iestādēm risināt konstatētās problēmas. 2020. gads savukārt lika domāt jaunus veidus, kā nodrošināt efektīvas pārbaudes šajās iestādēs, ja klātienes pārbaudes iespējas samazinājās epidemioloģiskās drošības nosacījumu dēļ, bet par to es minēšu jau 2020. gada ziņojumā.

Turpretim bērnu tiesību jomā kopumā pozitīvu izmaiņu nebija, situācija bija pat kļuvusi sliktāka. Galvenā jomu kontrolējošā iestāde - Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija - ilgstoši bija bez vadības.

Daudz pamatotu sūdzību saņemts arī par bāriņtiesu darbu. Īpaši - saistībā ar objektivitātes trūkumu un saskarsmes liegšanu vecākiem, kuriem pārtrauktas aizgādības tiesības un bērni ievietoti audžuģimenē. Ja, bāriņtiesas ieskatā, pastāv likumā noteiktie gadījumi, kad bāriņtiesa var pieņemt lēmumu par saskarsmes ierobežošanu, lēmums jānoformē rakstveidā, un persona to var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā. Tomēr izplatīta prakse ir saskarsmes ierobežošana vai pat liegšana bez lēmuma - mutiski paziņojot, ka ar bērniem tikties nedrīkst.

Diemžēl jāsecina arī tas, ka izglītības iestādes joprojām neziņo pašvaldībai, konkrēti - sociālajam dienestam, par bērnu savstarpējo vardarbību skolā. Neziņo pat vecākiem, kuri ir galvenie atbildīgie par savu bērnu audzināšanu. Attīstību veicinošai videi - un tādai neapšaubāmi ir jābūt izglītības iestādei - ir jābūt brīvai no vardarbības. Līdz tam vēl tāls ceļš ejams, jo gan Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas, gan Eiropas Savienības valstu vidū Latvija ir pārliecinoša līdere skolēnu savstarpējās izsmiešanas un vardarbības ziņā skolas vidē, kā to

apliecina jaunākais Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas starptautiski ietekmīgais pētījums.

Joprojām pastāv arī grūtības izpildīt tiesas nolēmumu, ar kuru noteikta saskarsmes īstenošanas kārtība. Ja vecāks, pie kura bērns dzīvo, nevēlas otra vecāka saskarsmi ar bērnu, tiesas nolēmums praktiski nav izpildāms. Tāda situācija tiesiskā valstī nav pieļaujama, jo tiesa, izšķirot strīdu, ir izvērtējusi bērna intereses un lēmusi par labu bērna interesēm. Turklāt ir vispārzināms fakts, ka bērna interesēs ir abu vecāku iesaiste bērna dzīvē, ja vien nav pierādīts pretējais.

2019. gadā tika pabeigta pārbaudes lieta par valsts un pašvaldību atbalstu jauniešiem pēc pilngadības sasniegšanas un ārpusģimenes aprūpes beigām. Tika konstatēti trūkumi tiesību aktos un to piemērošanā. Labklājības ministrija tika aicināta pārskatīt tiesisko regulējumu, palielināt pabalstu minimālos apmērus; visas pašvaldības tika aicinātas pārskatīt savos saistošajos noteikumos paredzēto atbalsta apmēru un pakalpojumus. Dažas pašvaldības, piemēram, Liepājas pilsēta, pārskatīja jauniešiem paredzētos pabalstus un citus palīdzības veidus un tos palielināja. Tomēr vairums pašvaldību rekomendācijas neņēma vērā un formāli atbildēja, ka sociālās garantijas jauniešiem nodrošina atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.

2018. gadā būtiski tika ierobežota ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu adopcija uz ārvalstīm - ar mērķi veicināt bērnu adopciju no institūcijām un ierobežot ārvalstu adopciju no audžuģimenēm. Tika konstatēts, ka, piemērojot jauno adopcijas kārtību, bāriņtiesas meklēja risinājumus, lai bērni arī no audžuģimenēm tiktu adoptēti uz ārvalstīm, pirms adopcijas tos ievietojot bērnu aprūpes iestādē. Manā ieskatā, jautājums par bērnu adopciju uz ārvalstīm ir joma, par kuras virzību ir jālemj jums - Saeimai. Valsts politikai adopcijas jautājumos jābūt ilgtspējīgai un paredzamai. Tādēļ 2019. gada nogalē vērsos Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā, aicinot nodrošināt vienveidīgi un nepārprotami piemērojamu normatīvo regulējumu par adopciju uz ārvalstīm. Likumdevējam būtu jāizdara politiska izšķiršanās, vai bērni no Latvijas tiek nodoti adopcijai uz ārvalstīm. Ja tiek atzīta bērnu adopcija uz ārvalstīm, likumos un normatīvajos aktos ir jābūt noteiktiem nepārprotamiem kritērijiem, kādos gadījumos tā ir pieļaujama.

Jāuzsver, ka manis iepriekš konstatētie bērnu tiesību pārkāpumi ārpusģimenes aprūpes sistēmā sakrīt ar 2019. gada Valsts kontroles revīzijas ziņojumā "Atņemtā bērnība. Ikvienam bērnam ir tiesības uzaugt ģimenē" konstatētajiem faktiem. Tas liecina par tiesisko nihilismu un bērnu tiesību aizsardzības sistēmas reformas nepieciešamību. Uzskatu, ka pašreizējais modelis par bāriņtiesu padotību pašvaldībām nav pierādījis savu efektivitāti. Un tas ir jāmaina! Skaidri bija redzama arī Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas neefektīvā bāriņtiesu darba uzraudzība un Labklājības ministrijas neefektīvā uzraudzība pār sociālo pakalpojumu sniedzējiem.

Nu jau krietnu laiku dzīvojam Covid-19 krīzes diktētajā jaunajā realitātē, kas nesusi virkni izmaiņu iedzīvotāju, uzņēmumu un iestāžu ikdienas darba kārtībā. 2020. gads ikvienam no mums ir bijis izaicinājumu bagāts, tāpēc es ceru, ka pavisam drīz - nākamā mēneša laikā - iepazīstināšu jūs ar tiesībsarga 2020. gada ziņojumu un šī brīža aktualitātēm.

Noslēgumā vēlos atgādināt, ka, neskatoties uz Satversmē noteikto valsts pienākumu aizsargāt veselību, valsts esam mēs paši. No tā, cik godprātīgi, apzinīgi un savstarpēji cienoši mēs būsim viens pret otru, arī atkarīgs, cik veiksmīgi mēs kā tauta un ar kādām mācībām šo krīzi pārdzīvosim.

Paldies jums par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies tiesībsargam Jurim Jansonam.

Sākam debates.

Vārds deputātei Dacei Rukšānei-Ščipčinskai. Lūdzu!

D. Rukšāne-Ščipčinska (AP!).

Labdien, kolēģi! Teikšu godīgi, ka manā deputātes dzīvē gada ritums ir saistīts ar tiesībsarga ziņojumu. Ik gadu tiesībsargs to prezentē Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un vēlāk arī Saeimai. Šo brīdi es ļoti gaidu, rūpīgi vērtēju izmaiņas cilvēktiesību jomā, daudz domāju par iespējamām izmaiņām gan likumdošanas, gan politiskajā līmenī.

Pandēmijas gadā esam iepalikuši ar tiesībsarga ziņojumu. Gribētos jau runāt par 2020. gadu, bet vēl kārtīgi jāizskata 2019. gada ziņojums, to tad šodien beidzot arī darām.

Šis ziņojums ir 126 lappušu garš, tajā ir runāts par ļoti daudzām tēmām, taču es gribētu īpaši uzsvērt divas.

Pirmkārt, cilvēktirdzniecības novēršana. Šī ir ļoti sarežģīta, bet svarīga tēma. 2018. gada rudenī kopā ar kolēģiem es rīkoju konferenci, lai ar dažādu iestāžu pārstāvjiem pārrunātu problēmas un iespējamos risinājumus. Prieks, ka arī tiesībsargs uzskata šo par vienu no prioritārajiem jautājumiem. Piekrītu viņa teiktajam, ka valstij būtu jānosaka jauna un vienota kārtība, kā identificēt un atpazīt cilvēktirdzniecības upurus.

Tāpat skaidrs, ka valstij un pašvaldībām būtu jāstrādā kopā, koordinējot dažādus procesus, lai efektīvi palīdzētu upuriem un novērstu cilvēktirdzniecības gadījumus. Sākot no sociālā darbinieka un atbalsta biedrības aktīvista, līdz prokuroram un tiesnesim - visām iesaistītajām pusēm nepieciešamas zināšanas, papildu izglītība un arī iemaņas, protams.

Otrkārt, bērnu tiesību aizsardzība. Šī joma ir ne mazāk sarežģīta vai ne mazāk nopietna, šī ir vēl emocionālāka joma. Nepieciešama visas sistēmas reforma, lai mēs kā valsts labāk aizsargātu savus bērnus... savu bērnu tiesības.

Piekrītu tiesībsarga komentāram par nepieciešamību pārdomāti reformēt bāriņtiesu institūtu.

Saeima nesen strādāja ar bērnu tiesību jautājumiem, un pēc emocionālām diskusijām parlamentāriešu vairākums nolēma aizliegt uz laiku bērnu adopciju uz ārzemēm. Tas ir lēmums, kuram es nepiekrītu un kuru es personīgi nevarēju atbalstīt, jo uzskatu, ka šajā un citos jautājumos būtu svarīgi, ka politiķi, ierēdņi un visas citas iesaistītās puses rīkojas, vadoties no bērnu interesēm, kuras, manuprāt, būtu dzīvot ģimeniskā vidē.

Skaidrs, ka cilvēktiesību jomā mums vēl ir daudz darba. Latvija vēl joprojām nav ratificējusi Stambulas konvenciju. Mums trūkst partnerattiecību regulējuma, esam tikai ceļā uz patiesi iekļaujošu sabiedrību, taču ir svarīgi saskatīt arī pozitīvas izmaiņas šajā jomā. Būtiskākā no tām, manuprāt, ir cilvēku informētība un izglītība cilvēktiesību jautājumos.

Te jāsaka paldies gan daudzajām nevalstiskajām organizācijām par viņu aktīvo rosīšanos, gan Tiesībsarga birojam un valsts iestādēm par dažādām informatīvajām kampaņām, gan arī jaunajai politiķu paaudzei, kas bieži aktualizē un prioritizē cilvēktiesību jautājumus, gan visai mūsu sabiedrībai kā tādai.

Drīz Saeima vēlēs tiesībsargu nākamajam mandātam. Man gribētos, lai, runājot ar potenciālajiem kandidātiem šim ļoti svarīgajam amatam, mēs kopīgi apspriestu, kā varētu stiprināt tiesībsarga kapacitātes un palīdzēt šajā nozīmīgajā darbā.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai tiesībsargs Juris Jansons vēlas vēl ko piebilst? Lūdzu!

J. Jansons. Nē, paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies tiesībsargam Jurim Jansonam par 2019. gada ziņojumu.

Godātie kolēģi! Mūsu darba kārtība ir izskatīta.

Vēl vēlos jūs informēt par deputātu iesniegumu.

Deputāti Andrejs Klementjevs, Vitālijs Orlovs, Regīna Ločmele, Ivans Ribakovs un Jānis Urbanovičs ir iesnieguši jautājumu Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam **"Par Covid-19 izplatības samazināšanas pasākumiem sociālās aprūpes centros"**. Un mēs to nodosim Ministru prezidentam.

Vēl deputātu klātbūtnes reģistrācija.

Tā ir sekmīgi notikusi.

Paldies par šodienas darbu.

14. janvāra trešo ārkārtas sēdi slēdzu.

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas rudens sesijas 7. (attālinātā ārkārtas) sēde
2021. gada 14. janvārī

Par likumprojektu **"Grozījums Latvijas Republikas Satversmē"** *(Nr. 893/Lp13)*
(Dok. Nr. 3396, 3396A)

- Priekšlikumi
  - dep. M. Golubeva (pret)
  - dep. J. Iesalnieks (par)

Lēmuma projekts **"Par 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" turpmāko virzību"** *(Nr. 529/Lm13)*
(Dok. Nr. 3388)

- Ziņo - dep. L. Medne

Lēmuma projekts **"Par speciālās Administratīvi teritoriālās reformas komisijas darbības izbeigšanu"** *(Nr. 534/Lm13)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 3401)

- Debates — - dep. V. Valainis
- dep. J. Stepaņenko
- dep. R. Ločmele
- dep. E. Tavars

Likumprojekts **"Grozījumi Ķīmisko vielu likumā"** *(Nr. 857/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 3179B)

- Ziņo — - dep. R. Nemiro

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Latvijas Republikas tiesībsarga 2019. gada ziņojums
(Dok. Nr. 2214)

- Ziņo — - Latvijas Republikas tiesībsargs J. Jansons

- Debates — - dep. D. Rukšāne-Ščipčinska

Informācija par deputātu A. Klementjeva, V. Orlova, R. Ločmeles, I. Ribakova un J. Urbanoviča **jautājumu Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par Covid-19 izplatības samazināšanas pasākumiem sociālās aprūpes centros"** *(Nr. 162/J12)*

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Balsojumi

Datums: 14.01.2021 12:10:19 bal001
Par - 47, pret - 25, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Latvijas Republikas Satversmē (893/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 14.01.2021 12:13:47 bal002
Par - 91, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" turpmāko virzību (529/Lm13)

Datums: 14.01.2021 12:26:52 bal003
Par - 15, pret - 54, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par speciālās Administratīvi teritoriālās reformas komisijas darbības izbeigšanu (534/Lm13)

Datums: 14.01.2021 12:29:53 bal004
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Ķīmisko vielu likumā (857/Lp13), 2.lasījums

Datums: 14.01.2021 12:30:23 bal005
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 14.01.2021 13:53:35 bal006
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija

14.01.2021. 9.00 11.00 12.00 13.30

---

* * * *

Sēdes videotranslācija	14.01.2021	9.00	*9.20*	11.00	12.00	13.30

1. *pl. 09:00 - PIRMĀ ieraksta 1-5 min stg 2180 sēde Nr.5-ziemas-sesija Mūrniece*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210114103701_saeima.lv.1_0_0

2. *pl. 09:20 - OTRĀ ieraksta 19-88 min stg 2181 sēde Nr.6-ziemas-sesija-1-daļa Mūrniece*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210114103701_saeima.lv.1_0_0

3. *pl. 11:00 - 42 min OTRĀ stg 2181 sēde Nr.6-ziemas-sesija-2-daļa Mūrniece*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210114115101_saeima.lv.1_0_0

4. *pl. 12:00 - 29 min TREŠĀ stg 2180 sēde Nr.7-ziemas-sesija-1-daļa Egnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210114124201_saeima.lv.1_0_0

5. *pl. 13:30 - 22 min stg 2181 sēde Nr.7-ziemas-sesija-2-daļa Beiitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210114140801_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

5

Sēdes video translācija 14.01.2021 9.00 *9.20* 11.00 12.00 13.30

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2182
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=94413482-7a4a-4e3d-b927-80a52ee3502f

---

14.01.2021. 13.Saeima septītā sēde-ziemas sesija ārkārtas-attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2021.gada 14. janvāra sēde (trešā) sākas pl. 12:00
sēde slēgta pl. 13:53, sēdes ilgums- 1 h 53 minūtes

Vienā dienā 14. janvārī notiek pamīšus trīs atšķirīgas sēdes nr.5, nr.6, nr.7 (ziemas sesija).

Latvijas Republikas Saeimas
2021.gada 14.janvāra
trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība
15 minūtes pēc 2021.gada 14.janvāra otrās attālinātās ārkārtas sēdes beigām

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	1.	Likumprojekts **Grozījums Latvijas Republikas Satversmē** *(893/Lp13)* (Dok. Nr. 3396, 3396A)Balsojums: par 47, pret 25, atturas 0 **Nod. kom.** Deputāti Jānis Iesalnieks, Raivis Dzintars, Ritvars Jansons, Rihards Kols, Ilze Indriksone **Nodots komisijām:** Visas komisijas, Juridiskā komisija(atbildīgā) ↗ Debates	
	2. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem		
	2.	Lēmuma projekts **Par 10 213 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos" turpmāko virzību** *(529/Lm13)* (Dok. Nr. 3388)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Linda Medne)	
	II. Lēmumu projektu izskatīšana		
	3.	Lēmuma projekts **Par speciālās Administratīvi teritoriālās reformas komisijas darbības izbeigšanu** *(534/Lm13)* (Dok. Nr. 3401)Balsojums: par 15, pret 54, atturas 1 **Noraidīts**	

		Deputāti Viktors Valainis, Māris Kučinskis, Raimonds Bergmanis, Edgars Tavars, Armands Krauze, Jānis Dūklavs, Jūlija Stepaņenko, Karina Sprūde, Aldis Gobzems, Evija Papule ↗ Debates	
	Datums: 2021.01.14 12:26:52 Balsošanas motīvs: Par speciālās Administratīvi teritoriālās reformas komisijas darbības izbeigšanu (534/Lm13) Balsošanas rezultāti par 15, pret 54, atturas 1 https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/0/15B2B912133911CBC225865D00476286?OpenDocument		
	III. Likumprojektu izskatīšana		
	4.	Likumprojekts **Grozījumi Ķīmisko vielu likumā** *(857/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3179B)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Ralfs Nemiro)	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	IV. Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi		
	5.	Latvijas Republikas tiesībsarga 2019.gada ziņojums (Dok. Nr. 2214) Izskatīts Latvijas Republikas tiesībsargs ↗ Debates	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 14.01.2021 13:54		

---

* * * *